

Godt nytår

Redaktion og bestyrelse ønsker alle vore venner et godt og aktivt nytår.

Vi siger tak for den interesse og for det store fremmøde, der har været til vore ture og arrangementer i det forgangne år. Foreningen vokser stadig og har i dag ca. 270 medlemmer.

Hvad det nye år byder på er til dels uvist, men et er sikkert, vi fortsætter ufortrødent vort arbejde med at udbrede og formidle viden om natur og kultur i Kohaven med vore faste kultur-, fugle-, svampe- og fototure.

Andre arrangementer er også blevet tradition herunder ”De Vilde Blomsters Dag” med Botanisk forening og ”Folk og Fæ” med øko. landmand Kurt Larsen, hvor vi alle i hyggeligt samvær efterfølgende spiser sammen.

Det skal også nævnes, at vi i det forgangne år har afholdt to udstillinger. Vores egen påskeudstilling med 12 lokale kunstnere: ”Naturen på lærred”. En flot udstilling som blev set af hen ved 600 besøgende, og Hammermøllens Teatergruppes flotte udstilling ”Teater i 15 år” som viste dragter, rekvisitter, tegninger, programmer og manuskripter fra alle årene.

Det nye år byder også på natur og kultur.

Årets påskeudstilling er med kunstnergruppen DANE – en udstilling, det er os en glæde at kunne indbyde til.

Velkommen til alt det der sker på Avlsgården.

Siden sidst

Logo

Foreningen har fået et logo. Bestyrelsen har længe ønsket et logo, som skulle være let genkendeligt og vores ansigt ud ad til. Endelig er det lykkedes. René Madsen, et af vore trofaste medlemmer, har som fagmand med stor dygtighed, og ikke mindst tålmodighed, udarbejdet forslag efter forslag til bestyrelsen. Nu er det så endelig valgt og bl.a. taget i brug på vores brevpapir m.m. Senere kommer turen til nærværende nyhedsbrev.

Hvis I ikke har set det før, så er det her.



Foreningens logo er designet af René Madsen

Kalender/oversigt

(Hold øje med hjemmesiden for ændringer og tilføjelser)

Generalforsamling og foredrag

- Søndag d. 24. februar kl. 14.00

Traneture

- Søndag d. 23. marts kl. 13.00
- Søndag d. 30. marts kl. 14.00

Forårsudstilling med ”DANE”

- Åbningsreception:
- Skærtorsdag d. 20. marts kl. 13.00
- Udstillingen er yderligere åben alle søn- og helligdage mellem kl. 13.00 og 16.00
- Sidste dag søndag d. 27. april

Fotoforårstur

- Søndag d. 27. april kl. 10.00 til ca. 14.00
- Søndag d. 18. maj kl. 10.00 til ca. 14.00

Nattergaletur

- Søndag d. 1. juni kl. 04.00

De vilde blomsters dag

- Søndag d. 15. juni kl. 11.00

Grågæs stadig i Kohaven

Grønne vintre og marker får et stigende antal grågæs til at overvintre i Nordvesteuropa og dermed også i Danmark, skriver Dansk Ornitologisk Forening på deres hjemmeside. I Kohaven har der således også, så sent som slutningen af december, kunne observeres flokke af grågæs der rastede og græssede på overdrevet. I de seneste år har vi været så heldige at de yngede hos os bl.a. ved Pernillesø og på øen i Bøgeholmsø. Nu kan vi så glæde os over, at de måske vil overvintre hos os.

Hellebækvej

Den heftige debat om Hellebækvejs omlægning fra asfalt-til grusvej ser nu ud til at være faldet til ro. Det kan da også konstateres ved selvsyn, at vejen er blevet bedre. Der foretages en løbende bearbejdning og vedligeholdelse.

Skovdistrikterne skifter navn.

Kronborg Statskovdistrikt hedder nu Skov- og Naturstyrelsen, Øresund

Gennem de sidste år har Skov- og Naturstyrelsens fokus ændret sig. Fra produktion af tømmerstokke, kinakævlér og junkertræ er de vigtigste opgaver i dag at skabe ny natur, passe på den natur vi allerede har, ligesom at udvikle og tilbyde danskerne så mange forskelligartede naturoplevelser som muligt. Lokalt kan man se dette ved de mange nye publikumsanlæg og tiltag som Edens Have, etablering af kystlejrpladser, skove med fri teltning og anlæg af flere mountainbike-baner samt naturpleje for truede arter.

For at få en entydig indgang til Skov- og Naturstyrelsen, og for at løsne sig fra den gamle opfattelse af et skovdistrikt med hovedfokus på træproduktion, hedder alle lokale enheder Skov- og Naturstyrelsen, med en nutidig stedbetegnelse. F.eks hedder det gamle Frederiksborg Statskovdistrikt i dag Skov- og Naturstyrelsen, Nordsjælland. Jægersborg Statskovdistrikt er blevet til Skov- og Naturstyrelsen, Hovedstaden, og vort skovdistrikt er ændret til Skov- og Naturstyrelsen, Øresund.

Peter Skjøt-Rasmussen Chefkonsulent
Skov- og Naturstyrelsen, Øresund



Fra efterårets fototur: foto Poul Bindselev

Kommende arrangementer

Generalforsamling og foredrag

Søndag d. 24. februar kl. 14.00

Generalforsamlingen starter som tidligere med et foredrag. I år er det Cand. mag. lektor Margrethe Tjalve, medlem af bestyrelsen i Hellebæk Kohaves Venner der fortæller om:

Naturen på malerens lærred

Hvad er naturen? Og hvordan ser vi den?

I en billedkavalkade af romantiske malerier hovedsageligt med nordsjællandske motiver indkredses vores opfattelse af naturen. For romantikkens malere var det selvfølgelig, at naturen udtrykte menneskets længsel og drøm og dets nogle gange dæmoniske afmagt. Er det lige så selvfølgelig, at vores syn på naturen er dannet af de romantiske maleres ønske om harmoni og skønhed?

Efter først at have forfulgt denne teori i en række billeder, fokuseres der på de to store, Th. Lundbye og J.C. Skovgaard og deres fremstilling af naturen, som er indvævet i deres livshistorier.

Efter foredraget en kort pause med forfriskninger, og derefter går generalforsamlingen igang.

Nu er det igen blevet tid til at se tranerne trække mod nord, derfor arrangerer Hellebæk Kohaves Venner traneture:

Søndag d. 23. marts kl. 13.00

Søndag d. 30. marts kl. 14.00

Turene vil vare 2-3 timer, hvor vi ude i Kohaven spejder efter traneflokke og andre fugle, som flyver mod nord over Hellebæk Kohave.

Er vinden i øst, er der rigtig gode chancer for flokke af traner i løbet af eftermiddagen. Andre trækfugle kan også ses, fx musvåger, glenter, spurvehøge, fiskeørne og måske den sjældne havørn.

Traneturene kan kombineres med et besøg på vor forårsudstilling på Avlsgården.

Turleder: Steen Søgaard

Mødested: Hellebæk Avlsgård

Gratis for medlemmer, andre 20,- kr.

Kikkert kan lejes for 10,- kr.

Fornuftig påklædning efter vejret anbefales.



Foto Niels Grønkjær

Forårsudstilling med DANE

Danish artists for nature and environment

Hellebæk Kohaves Venner afholdt sidste år en succesrig udstilling med værker af lokale kunstnere "Naturen på lærred".

I år har vi inviteret kunstnergruppen DANE – danske kunstnere for natur og miljø.

Gruppen deler glæden ved at tegne og male ude i landskaberne. De er kendt af alle med interesse for naturen, da DANEs medlemmer har illustreret mange og højt værdsatte naturbøger og tidsskrifter.

Deres billeder og illustrationer kombinerer det kunstneriske udtryk med faglig naturhistorisk viden, og DANE har en fælles interesse for beskyttelse og formidling af naturområder og deres dyre- og planteliv.

Det er derfor en stor glæde, at følgende kunstnere i skrivende stund har sagt ja til at udstille hos os:

Jens Overgaard Christensen, Lise Pflug,

Niels Knudsen, Niels Peter Andreasen,

Peter Kristensen, Thomas Nielsen,

Trine Theut, Merete Jürgensen, Marco Brodde og Carl Christian Tofte

Åbningsreception: Skærtorsdag den 20.marts kl. 13:00

Øvrige åbningsdage: alle søn- og helligdage fra kl. 13-16. Sidste dag søn.den 27.april.

Det er en salgsudstilling, men der er gratis adgang til udstillingen.

DANEs hjemmeside kan ses på www.naturkunstnere.dk

Fototur - anemone

Søndag den 27. april kl 10.00 til ca. 14.00

Tag med Henrik Schurmann ud i forårskoven omkring Hellebæk Kohave. Vi skal fotografere anemoner og kikke efter andre forårsblomster. Vi ser, hvordan man kan komme helt tæt på de små blomster.

Mødested: Hellebæk Avlsgård

Gratis for medlemmer, andre 20,- kr.

Medbring madpakke og drikke og selvfølgelig dit fotoudstyr. Påklædning efter årstiden.

Fototur - løvspring

Søndag den 18. maj kl 10.00 til ca. 14.00

Nu er bøgen sprunget ud, og vi koncentrerer os om at tage billeder, der viser foråret. Undervejs taler vi om billedkomposition og tekniske ting som hvidbalance.

Turleder: Henrik Schurmann

Mødested: Hellebæk Avlsgård.

Gratis for medlemmer, andre 20,- kr.

Medbring madpakke og drikke samt fotoudstyr. Påklædning efter årstiden

Ta' med på nattergaleetur i Hellebæk Kohave

Søndag den 1. juni kl. 04.00

Foreningen Hellebæk Kohaves Venner inviterer på nattergaleetur.

Vi går ud i det skønne område et par timer. Udover nattergale vil vi også høre mange andre sangfugle bl.a. tornsanger, rørsanger og munk og se grågæssene med deres store unger.

Turleder: Steen Søgaard

Mødested: Hellebæk Avlsgård

Gratis for medlemmer, andre 20,- kr.

Kikkert kan lejes for 10,- kr.

Fornuftig påklædning i forhold til vejret anbefales.

De vilde blomsters dag

Søndag d. 15. juni kl. 11.00

Vi higer og søger, men ikke i bøger.

Vi søger blandt urt og blomst.

Vi finder den rette, den søde den bitre, med duft og med farve.

Vi sætter den på Livets Vand.....

Velkommen til De Vilde Blomsters Dag, hvor temaet er: SNAPSEURTER.

Botaniker Gunnar Rylander Hansen er stifinder.

Sæt X i kalenderen. Læs mere i juni-nyhedsbrevet.

Værd at vide om natur og miljø

Fra officielt hold – nyhedsklip

v/ Klavs Ibsen-Bjerget

Naturnær skovdrift

Måske har du ved et af dine besøg på det seneste i Teglstруп eller Danstrup Hegn undret dig over, at der er blevet banet og knust fire meter brede spor gennem områder med selvforynget bøg. Hvad er nu den af – skulle vi ikke til at gå over til naturnær skovdrift i stedet for at hærge og mose frem?

Jo, faktisk er køresporene – for det er det, de er – et led i den naturnære skovdrift, som man rundt omkring i Danmark gradvis lægger om til i disse år.

Det er nemlig meningen, at maskinerne fremover skal holde sig til disse kørespor, når de arbejder i skoven. På den måde undgår man, at jordbunden bliver trykket sammen, og at de små træer bliver knust, og så skaber man bedre vilkår for, at skoven kan forynge sig selv. Ved placeringen af køresporene er der taget hensyn til stier, kulturspor, blødbundsarealer m.m. Du kan læse mere om kørespor, naturnær skovdrift mv. på www.skovognatur.dk/lokalt/oeresund

Naturpleje

Det er en kendt sag, at mange såkaldte lysåbne områder – heder, klitter - simpelt hen i løbet af de sidste par generationer er blevet gødet væk fra deres naturlige, ideelle tilstand. I en ny rapport, der hedder ”Forvaltningsmetoder i N-belastede habitatnaturtyper”, fortæller Danmarks Miljøundersøgelser, DMU, hvordan man bedst plejer de heder, klitter mv., som er særligt medtaget af kvælstoftilførsel fra luften på grund af, hvad man under et kan kalde stigende menneskelig aktivitet i de sidste 100 år. Rapporten opsamler erfaringer med naturpleje og kvælstoffjernelse – der fx kan ske ved at slå, afgræsse, afskrælle eller afbrænde det ophobede kvælstof. Og her lægger man i rapporten særlig vægt på hede- og klitområder, som man kender mest til i denne sammenhæng, også fordi der i fx naturskov og højmoser ikke findes nogen kendte plejeforanstaltninger i forhold til belastningen med kvælstof.

Derudover opstiller rapporten matematiske modeller for den fremtidige kvælstofpulje i konkrete naturtyper, baseret på tre forhold: den aktuelle kvælstofpulje, tilførslen af kvælstof fra luften og fjernelse af kvælstof ved forskellige plejetiltag. Derefter kan prognoser for den fremtidige kvælstofpulje ved forskellige plejetiltag give et grundlag for at sige, hvordan plejetiltag vil indvirke på den fremtidige bevoksning i områderne. Læs mere om rapporten på www.dmu.dk

Døde fugle i naturen

Og så et pip, som desværre igen er aktuelt: Fugleinfluenzaen H5N1 kan stadig brede sig fra Polen til Danmark via vilde fugle. Kontakt derfor Fødevareministeriet, hvis du ser unormalt mange døde eller syge fugle i naturen. F.eks. hvis

der findes to eller flere fugle indenfor en strækning af mindre end 200 meter. Det kan specielt være fugle som svaner, ænder, gæs, blishøns, måger, hejrer og skarver.

Hvis man finder døde eller syge vildfugle, skal man lade dem ligge og straks kontakte Fødevareministeriet og give en nøjagtig beskrivelse af findestedet. Fødevareministeriet træffes på deres fugleinfluenza-hotline på tlf. 70 13 00 12.

Nyt fra medlemmerne

Deadline for indlæg til næste nr. af Nyhedsbrev. Torsdag den 15. maj



Efterårsoprydning på engen. Foto Niels Grønkjær

Redaktion

Redaktør Niels Grønkjær
Kirsten Holst
Klavs Ibsen-Bjerget
Axel Gaardslev
Henrik Schurmann

Kontakt til Foreningen

www.kohavensvenner.dk

Formand
Steen Søgaard
Tlf. 49707230/20303556
E-mail steogmag@hotmail.com

Kasserer
Niels Grønkjær
Tlf. 49263126
E-mail nielsg48@hotmail.com

Når tranerne trækker...

- så trækker det også i mange fugle-glade mennesker,
for så er foråret omsider på vej !

Af Carsten Birket Andersen, ornitolog

”- Kr-korrr, kr-korrr, kr-korrr...”

Lyden er velkendt, og den bringer straks gruppen af småfrysende ornitologer til at kigge længselsfuldt i de store teleskoper. Og snart gjalder det højt fra en af fugle-kiggerne:

- *Traner...*

Flokken af de langhalsede fugle bliver beundret og omhyggeligt talt. Og senere noteret ned med både antal og tidspunkt. Jo, nu er der ingen tvivl længere: Foråret er kommet, for tranerne trækker hen over Hellebæk Kohave og er på vej mod nord til ynglepladserne i Norge, Sverige eller Finland.

Stå ved Hellebæk Avlsgård

Tranen, denne Europas højeste fugl, er ikke til at tage fejl af. Vingerne er brede og udfingrede som hos en ørn, og et særligt godt kendetegn er det, at tranen flyver med ben og hals helt strakte. Til sammenligning er fiskehejrens hals ”knækket”. De voksne traner har grå dragt, en stor fjerbusk bagtil samt sorte, hvide og røde tegninger på hoved og hals.

Det er i slutningen af marts og begyndelsen af april, at det er en god ide at stå ved Hellebæk Avlsgård og spejde efter tranerne. Især på dage med østlige vinde, sol og varme. Solen giver termik-vinde (varme, opadgående luftstrømme), og dem udnytter tranerne til at komme højt til vejrs. Ofte flyver fuglene i skrå linjer eller i kiler. Bedste tidspunkt er om eftermiddagen – efter klokken 14 – for det passer med at tranerne er lettet om morgenen fra Rügen i Tyskland.

Hvis vinden derimod er i vest, presses de store fugle ofte ind ved svenske Falsterbo. Under alle omstændigheder er målet i første omgang Hornborgasjön mellem de to store søer Vänern og Vättern. Hornborgasjön-området er kendt for at op til 12.000 traner raster og danser her en kort tid, inden turen går op mod ynglepladserne i nord.

Mange flere danske traner

Siden 1980 har ornitologerne under ledelse af Steen Søgaard talt traner og rovfugle ved Hellebæk Avlsgård. Tendensen er tydelig: Der trækker flere og flere traner forbi, og selv om det svinger fra år til år, er gennemsnittet alligevel nu oppe på ca. 900 traner pr. forår. I 80'erne var det på under 300 ! Det samlede trane-tal i 2007 blev på hele 3.347 fugle.

Tranerne er blevet mere talrige. I Sverige er ynglebestanden på omkring 13.000 par, i Tyskland ca. 5.500 par og i Norge ca. 1000 par. Men tranen er faktisk også en dansk ynglefugl, om end i mindre omfang.

I Danmark er antallet af ynglende traner til gengæld nærmest steget voldsomt. Før 1989 fandtes der kun omkring 3 til 4 par traner, i 1989 var tallet 13 par og siden da er det gået stærkt fremad. Ornitologen Jesper Tofft vurderer ifølge Dansk Ornitologisk Tidsskrift 2007 nr. 3, at den danske bestand af traner i

Traner over Hellebæk Kohave - Foto Axel Mortensen





Foto Axel Mortensen

2006 voksede til mellem 56 og 64 par. Ganske flot !
Tranerne fordeler sig med 8-10 par i Vendsyssel, 2-4 par på Læsø, 4-5 par i Hanherred, 22 par i Thy, 5-6 par i Sønderjylland, 1 par på Lolland-Falster samt 12-14 par på Bornholm. Og senest dukkede der sidste år et par op på Sjælland, nemlig i Holmegård Moseområdet ved Næstved.

Overvintrer især i Spanien

Når tranerne klarer sig så godt skyldes det flere faktorer. Flere og flere traner vælger at overvintere i Frankrig og undgår derfor den vanskelige tur over Pyrenæerne til vinterkvarteret i især Spanien eller i Nordafrika. Men der bliver i dag også passet bedre på tranerne i Spanien – og visse steder endda lagt foder ud. Endelig er naturgenopretning i moser og andre vådområder også med til at give fuglene bedre vilkår.

Så alt tyder på at vi får flere traner her i Danmark i de kommende år – blandt andet med de kommende nationalparker. Men også fordi erfaringerne

viser, at unge tranepar ofte slår sig ned nær opvækststedet, så der ligefrem dannes nærmest kolonier.

I oktober trækker tranerne mod syd, og så er det ikke så almindeligt at vi ser dem ind over Hellebæk eller Helsingør. Fuglene flyver ned gennem Sverige og kan ofte ses over Bornholm og Christiansø. Og de samles ofte igen ved Rügen, inden afrejsen mod varmere himmelstrøg.

Kun 1 ud af 15 arter

Vores trane er imidlertid kun én af ud af de 15 forskellige trane-arter på verdensplan. Mens vores hjemlige art klarer sig godt, ser det skidt ud for nogle af de andre, ikke mindst den nordamerikanske trompettrane. Bestanden er nede på 400 fugle, og man forsøger at opdrætte ungfugle og få dem til at trække til vinterkvarteret med hjælp fra små, ultralette fly !

Læs mere om de andre spændende trane-arter på International Crane Foundations hjemmeside:
www.savingcranes.org